

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Cob/119/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114200550
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Šiffalovičová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1114200550.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Šiffalovičovej a členiek senátu JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Tiaty Pastierikovej, v právnej veci žalobcu: FUTÚRUM, spoločnosť s ručením obmedzeným Michalovce, námestie Osloboditeľov 70, 071 01 Michalovce, IČO: 31 716 296, zast. JUDr. Vincent Lechman, advokát, Štefánikova 40, 040 01 Košice, proti žalovanému: LiAxx Biotech, s.r.o., Radlinského 9, 811 07 Bratislava, IČO: 36 704 954, zast. JUDr. Dušan Surkoš, advokát, Na Hrebienku 16, 811 02 Bratislava, o zaplatenie 15.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 35Cb/42/2015-88 zo dňa 31.10.2016, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 35Cb/42/2015-88 zo dňa 31.10.2016 zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) v prvom výroku zamietol žalobu v celom rozsahu s poukazom na ust. § 388 ods. 1, § 397, § 407 ods. 1 a 3 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), § 191 ods. 1, § 218 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Druhým výrokom súd konštatoval 100 %-ný úspech žalovaného v spore, ktorý odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 a 2, § 262 CSP.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobou zo dňa 10.1.2014 žiadal žalobca, aby súd určil žalovanému povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 15.000 eur titulom neuhradenej časti faktúry č. 061/08 a žiadal priznať náhradu trov konania. Z odporu proti platobnému rozkazu zo dňa 16.4.2014 súd zistil, že žalovaný okrem iného vzniesol námietku premlčania žalovaného nároku. Súd sa z dôvodu hospodárnosti konania zaoberal najskôr dôvodnosťou vznesenej námietky premlčania žalovaného nároku. Žalobca na vznesenú námietku premlčania uviedol, že podľa jeho názoru žalovaný čiastočnými úhradami faktúry č. 061/08 uznal celý fakturovaný nárok podľa ust. § 407 ods. 3 ObZ, a teda nastali následky podľa ust. § 407 ods. 1 ObZ a došlo k plynutiu novej štvorročnej premlčacej doby od uznania. K poslednej čiastočnej úhrade došlo 20.1.2010, kedy začala plynúť nová štvorročná premlčacia doba, a teda žalobný návrh bol podaný v zákonnej lehote.

Žalovaný v konaní uviedol, že čiastočnými úhradami nedošlo k platnému uznaniu celkového záväzku žalovaného. Faktúra č. 061/08 bola splatná 14.9.2008, premlčacia doba začala plynúť 15.9.2008 a posledný deň na podanie žaloby bol 15.9.2012. Žalobca preukázateľne doručil žalobu súdu dňa 10.1.2014.

Na základe argumentácie sporových strán súd výkladom ust. § 407 ods. 1 a ods. 3 ObZ konštatoval, že v zmysle ust. ods. 1 dôjde k plynutiu novej štvorročnej premlčacej doby výhradne na základe písomného uznania záväzku. Ustanovenie odseku 3 síce zakladá fikciu uznania, ale len s následkom posilnenia dôkazného postavenia veriteľa bez plynutia novej premlčacej doby. Uvedený výklad potvrdzuje aj absencia konštatácie skutočnosti, že čiastočné plnenie má účinky písomného uznania v ods. 3. Z toho dôvodu súd ustálil, že aj v prípade, ak by žalobca uniesol dôkazné bremeno preukázania skutočnosti, že z čiastočného plnenia žalovaného možno usúdiť, že ním žalovaný uznal zvyšok záväzku (čo žalovaný

zásadne namietať) podľa ustanovenia odseku 3 nedošlo podľa názoru súdu k plynutiu novej premlčacej doby podľa ustanovenia ods. 1, nakoľko k plynutiu novej doby príde len a výhradne písomným uznaním záväzku, k čomu preukázateľne nedošlo.

Súd teda konštatoval, že premlčacia doba žalovaného nároku začala plynúť dňom 15.9.2008 (deň po splatnosti faktúry) a uplynula 15.9.2012. Žalobca preukázateľne uplatnil svoj nárok žalobou dňa 10.1.2014 (deň doručenia žaloby) po uplynutí premlčacej doby. Žalovaný vzniesol námietku premlčania v odpore proti platobnému rozkazu a súd v zmysle ust. § 388 ods. 1 nemohol žalobcovi nárok priznať.

Na základe uvedeného mal súd prvej inštancie za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal dôvodnosť celého žalovaného nároku vrátane všetkých jeho súčastí z dôvodu, že žalovaný úspešne vzniesol námietku premlčania.

O trovách konania rozhodol súd citujúc ust. § 255 ods. 1, 2, § 263 ods. 1 CSP. Uviedol, že žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu trov konania spočívajúcich v trovách konania a trovách právneho zastúpenia, o ktorých súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku vo veci samej. Z týchto dôvodov o trovách rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktoré odôvodnil s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. h) a d) CSP.

Uviedol, že nesúhlasí s výkladom súdu o premlčaní nároku žalobcu. Mal za to, že výklad súdu odporuje systematickému výkladu ustanovenia § 407 ods. 3 ObZ, ale aj právnej teórii a súdnej praxi. Mal za to, že výklad súdu neobstojí, pretože nie je dôvod jednotlivé ust. § 407 ObZ z tohto zaradenia vylučovať, a neuplatňovať následky, ktoré nie sú pretrhnutím premlčacej doby spojené.

Poukázal na to, že výklad súdu o založení fikcie uznania s následkom posilnenia dôkazného postavenia veriteľa vyplýva z ust. § 323 ods. 1a 2 ObZ. Aj v zmysle právnej teórie, pokiaľ uznanie spĺňa zákonné požiadavky v zmysle § 323 ObZ, vyvoláva účinky predĺženia premlčacej doby. Úkony uvedené v § 407 ods. 2 a 3 ObZ, stanovujú modifikáciu uznania záväzku podľa § 323 ods. 1 ObZ tak, že nevyžaduje splnenie požiadavky výslovnosti prejavu vôle dlžníka uznať svoj záväzok, ale k uznaniu záväzku dochádza konkludentným prejavom. Vo zvyšku sú však všetky následky uznania záväzku v zmysle § 323 ods. 1 a § 407 ods. 1 ObZ zachované.

Zdôraznil, že ust. § 407 ObZ má v zmysle § 263 ods. 1 ObZ kogentný charakter. Následky pretrhnutia premlčacej doby v zmysle ust. § 407 ObZ spôsobujú vznik novej štvorročnej premlčacej doby, a to okamihom toho uznania. Mal za to, že dňom úhrady poslednej splátky dňa 20.01.2010 došlo k pretrhnutiu pôvodnej premlčacej doby, a jej začatie plynie v novom rozsahu. Premlčacia doba uplynula dňa 20.01.2014, pričom žaloba bola podaná dňa 10.01.2014, teda včas. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozsudok NS SR zo dňa 05.02.2008 sp. zn. 1 Obo 22/2006, rozsudok NS SR zo dňa 30.07.2008 sp. zn. 5 Obdo 15/2008, uznesenie NS ČR zo dňa 17.07.2007 sp. zn. 32 Odo 1178/2006. S poukazom na ustálenú súdnu prax je možné konštatovať, že výklad ust. § 407 ods. 3 ObZ s následkami pretrhnutia premlčacej doby a plynutia novej štvorročnej premlčacej doby je jednotný.

Vyslovil názor, že rozsudok je v rozpore s čl. 2 ods. 2 a 3 CSP. Žalobca v tomto ponímaní mal za to, že súd žiadnym spôsobom bližšie nerozviezol, prečo rozhodol pri posúdení tohto sporu inak, ako rozhoduje súdna prax a aký výklad uplatňuje právna teória vo vzťahu k aplikácii ust. § 407 ods. 3 ObZ na plynutie premlčacej doby.

Vyslovil presvedčenie, že súd tak svojím rozsudkom porušil právo žalobcu na spravodlivé súdne konanie a právo na riadne odôvodnené rozhodnutie v súlade s CSP. Rozsudok tak trpí vadou nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov, a je tak pre žalobcu nepresvedčivý, a má znaky arbitrárneho súdneho rozhodnutia.

Záverom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a v súlade so zákonom. Mal za to, že nie sú naplnené zákonom stanovené dôvody na podanie odvolania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) a d) CSP. Podľa jeho názoru postup súdu pri výklade zákona nepodlieha preskúmaniu odvolacím súdom, a preto súdom uplatnený výklad zákona nemôže znamenať dôvod prípustnosti odvolania. Súdom uplatnený výklad zákona v otázke premlčacia neprotirečí zákonu, a rozsudok súdu nie je v rozpore so zákonom. Uviedol, že premlčacia doba na uplatnenie práva žalobcom uplynula dňa 15.09.2012 a nárok žalobcu je teda premlčaný.

K súdnym rozhodnutiam a stanoviskám, vrátane právnej teórie k ust. § 407 ods. 3 ObZ žalovaný uviedol, že z jeho konania nie je možné vyvodiť, že by uznal aj zvyšnú časť faktúry č. 061/08. Žalobca svoje tvrdenia, že žalovaný uznal aj zvyšok svojho záväzku nepreukázal, a túto skutočnosť ani nemôže preukázať, nakoľko skutkový stav je taký, že žalovaný zaplatenie zvyšnej časti faktúry č. 061/08 odmietal, pretože žalobca nesplnil riadne svoje záväzky voči žalovanému zo zmluvy o dielo.

Zdôraznil, že z jeho konania nie je možné žiadnym spôsobom vyvodiť, že by uznal aj zvyšnú časť faktúry č. 061/08. Mal za to, že ust. § 407 ods. 3 ObZ, neukladá dlžníkovi, či a kedy má prejaviť, alebo inak vyjadriť voči veriteľovi svoj nesúhlas s výškou celkovej pohľadávky. Pokiaľ dlžník neoznámil veriteľovi svoj nesúhlas s výškou celkovej pohľadávky, nemožno z takejto skutočnosti vyvodiť, že dlžník uznáva aj zvyšok dlhu.

Žalovaný ďalej uviedol, že z judikatúry súdov vyplýva jednoznačne, že čiastočné plnenie nemusí byť uznaním záväzku vždy, nakoľko čiastočné plnenie záväzku musí byť poskytnuté za takých okolností, že možno v konkrétnom prípade usudzovať, že jeho poskytnutím dlžník uznáva aj zvyšok záväzku. Okrem toho ustanovenie § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka neukladá dlžníkovi, či a kedy má prejaviť alebo inak vyjadriť voči veriteľovi svoj nesúhlas s výškou celkovej pohľadávky. Pokiaľ teda dlžník neoznámil veriteľovi svoj nesúhlas s výškou celkovej pohľadávky, nemožno z takejto skutočnosti vyvodiť, že dlžník uznáva aj zvyšok dlhu, resp. záväzku voči veriteľovi (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR číslo 32Odo 1251/2006 zo dňa 27.09.2007).

Žalovaný ďalej poukázal na to, že žalobca nie je pôvodným vlastníkom pohľadávky voči žalovanému. Pohľadávku vo výške 15.000,- eur kúpil od spoločnosti ZINCHEM a.s. (postupcu) pod cenu za púhych 3.000,- eur a súhlasil s tým, že táto cena bola stanovená s ohľadom na možné riziká týkajúce sa jej vymožiteľnosti, ako je uvedené v Článku 3 - Odplata, v bode 1 zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 13.08.2013. Žalovaný má so spoločnosťou ZINCHEM a.s. (postupca pohľadávky) uzavretú zmluvu o dielo č. XX/2007, v ktorej je v Článku VI, v bode 6.4 obsiahnutá výslovná dohoda zmluvných strán: „6.4 Zmluvné strany sa dohodli, že pohľadávky vzniknuté z tohto zmluvného vzťahu nie je možné postúpiť ani založiť v prospech tretej osoby.“ Uviedol, že zákon takéto vylúčenie možnosti postúpenia pohľadávky v ustanovení § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka dovoľuje a ponecháva ho na vôľu zmluvných strán. Žalovaný s poukazom na ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyslovil názor, že uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k porušeniu zákona a zmluvnej dohody účastníkov zmluvy o dielo, nakoľko podľa citovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka nebolo možné platne postúpiť predmetnú pohľadávku na osobu žalobcu. Žalovaný mal za to, že v danom prípade nenastali právne účinky postúpenia pohľadávky, ktoré zákon spája iba s platným právnym úkonom, a podľa názoru žalovaného nie je žalobca v tomto spore aktívne legitimovaný. Z uvedeného dôvodu žalovaný podal dňa 14.03.2017 na Okresnom súde Malacky v zmysle ustanovenia § 30 CSP určovaciu žalobu, nakoľko je presvedčený, že zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná. V tejto súvislosti odkázal na podaný odpor proti platobnému rozkazu a dopĺňujúce vyjadrenie žalovaného zo dňa 20.10.2016.

Na základe vyššie uvedených skutočností a vecnú správnosť rozsudku žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

4. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý opätovne namietal právne úvahy súdu prvej inštancie z vykonaného dokazovania, ktoré považoval za nesprávne a v rozpore s právnymi predpismi. Mal za to, že odvolací súd je oprávnený preskúmať, či súd svoje úvahy založil na správnom právnom posúdení skutkového stavu zisteného dokazovaním. Podľa jeho názoru došlo minimálne k nesprávnej interpretácii právnych noriem na zistený skutkový stav a k nesprávnej interpretácii právnych noriem všeobecne.

Vyslovil presvedčenie, že žalovaný v priebehu konania nepredložil žiaden dôkaz svedčiaci o jeho tvrdeniach.

K postúpeniu pohľadávky uviedol, že Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 13.08.2013 je uzatvorená platne. Predmetná pohľadávka sa netýka Zmluvy o dielo č. XX/2007, a teda zmluva o postúpení pohľadávky neodporuje dohode o uvedenej zmluve o dielo. Uviedol, že pohľadávka v sume 15.000 eur je založená na neuhradenej faktúre č. 061/08 z 11.08.2008, splatná 14.09.2008, na sumu 31.600,61 eur s DPH, ktorú pre žalovaného vystavil právny predchodca žalovaného. Podkladom pre vystavenie tejto faktúry bola objednávka žalovaného zo dňa 25.08.2007, značka: LAX: 80/2007, označená ako Spracovanie projektu pre stavebné povolenie stavby „INOVAČNOVÝSKUMNÉ CENTRUM PRIEMYSELNÝCH BIOTECHNOLÓGIÍ“. Táto objednávka bola právnenému predchodcovi žalobcu doručená dňa 14.09.2007. Z predmetnej objednávky žalovaného LAX:80/2017 z 25.08.2007

nemožno vyvodit' žiadnu priamu súvislosť s existenciou Zmluvy o dielo č. XX/2007, a ani existenciou jednotlivých práv a povinností žalovaného a právneho predchodcu žalobcu zo Zmluvy o dielo č. XX/2007.

5. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že nesúhlasí s uvedenými tvrdeniami žalobcu. Trval na tom, že Zmluva o dielo č. XX/2007 a jej dohodnutý obsah, vrátane zákazu postúpenia pohľadávok v bode 6.4 zmluvy sa vzťahuje na prejednávané spory na OS Bratislava I (sp. zn. 35 Cb 42/2015) a OS Michalovce (sp. zn. 11 Cb/5/2017 - pridelená OS Malacky).

Poukázal na to, že v objednávke č. 01/2006 zo dňa 20.12.2006 je uvedené, že sa projektové práce objednávajú v rozsahu zmluvy o dielo. V objednávke nebol vôbec špecifikovaný rozsah objednaných projektových prác, preto sa objednávka odvolávala na zmluvu o dielo. Rozsah objednanej projektovej dokumentácie bol podľa zmluvy o dielo. Podľa jeho názoru objednaná projektová dokumentácia preukazuje, že existuje priama súvislosť medzi zmluvou o dielo a objednávkami žalovaného, aj keď to žalobca popiera.

Uviedol, že podľa zmluvy o dielo mal zmluvný partner ZINCHEM, a.s., ku dňu podania skutočný vlastník pohľadávky, okrem vypracovania projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie, vykonať pre žalovaného aj inžiniersku činnosť, ktorá spočívala vo vybavení územného rozhodnutia a stavebného povolenia pre stavbu podľa zmluvy a neskôr aj zabezpečenie realizácie stavby subdodávateľským spôsobom.

6. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP). Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie, s dôvodmi odvolania žalobcu, a vyjadreniami strán, odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu je potrebné vyhovieť.

7. Podľa § 388 ods. 1 ObZ, premlčaním právo na plnenie povinnosti druhej strany nezaniká, nemôže ho však priznať alebo uznať súd, ak povinná osoba namietne premlčanie po uplynutí premlčacej doby.

8. Podľa § 397 ObZ, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

9. Podľa § 407 ods. 1 ObZ, ak dlžník písomne uzná svoj záväzok, plynie nová štvorročná premlčacia doba od tohto uznania. Ak sa uznanie týka iba časti záväzku, plynie nová premlčacia doba ohľadne tejto časti.

10. Podľa § 407 ods. 3 ObZ, ak dlžník plní čiastočne svoj záväzok, má toto plnenie účinky uznania zvyšku dlhu, ak možno usudzovať na to, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok záväzku.

11. Podľa čl. 2 ods. 2 a 3 základných princípov CSP, právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.

12. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

Predmetom konania je žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie sumy 15.000 eur s príslušenstvom, titulom neuhradenej časti odmeny za vykonané dielo fakturovanej faktúrou č. 061/08. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal dôvodnosť celého žalovaného nároku vrátane všetkých jeho súčastí z dôvodu, že žalovaný úspešne vzniesol námietku premlčania. Žalobca v podanom odvolaní namietol, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Mal za to, že rozsudok trpí vadou nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov, a je tak pre žalobcu nepresvedčivý, a má znaky arbitrárneho súdneho rozhodnutia.

13. Žalobca nesúhlasil s výkladom uplatneným súdom prvej inštancie o premlčaní nároku žalobcu. Bol toho názoru, že výklad súdu uvedený v bode 20. odôvodnenia rozsudku odporuje nielen systematickému výkladu príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, ale aj právnej teórii a súdnej praxi. Vytýkal rozhodnutiu, že v posudzovanom prípade nie je dôvod vylúčiť aplikáciu pretrhnutia premlčacej doby aj v dôsledku konkludentného uznania záväzku v zmysle § 407 ods. 3 ObZ. Mal za to, že pokiaľ priamo ObZ v ust. § 323 a § 407 ObZ stanovuje, že splnenie určitých podmienok má účinky uznania (čiastočné plnenie dlhu), nemožno následne takto zákonom stanovené účinky uznania záväzku obmedzovať.

14. Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalobcu, že pokiaľ uznanie spĺňa zákonné požiadavky v zmysle § 323 Obchodného zákonníka, vyvoláva účinky predĺženia premlčacej doby. Úkony uvedené v § 407 ods. 2 a 3 Obchodného zákonníka stanovujú modifikáciu uznania záväzku podľa § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka tak, že sa nevyžaduje splnenie požiadavky výslovnosti prejavu vôle dlžníka uznať svoj záväzok, ale k uznaniu záväzku dochádza konkludentným prejavom. Vo zvyšku sú však všetky následky uznania záväzku v zmysle § 323 ods. 1 a 407 ods. 1 Obchodného zákonníka zachované. Uznanie záväzku bez ohľadu na jeho formu (t.j. či písomné uznanie podľa § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka alebo konkludentné uznanie podľa § 323 ods. 2 v spojení s § 407 ods. 2 a 3 Obchodného zákonníka) má dva základné dôsledky (účinky), a to a) vznik vyvrátiteľnej právnej domnienky o tom, že záväzok v čase uznania trvá a b) od okamihu uznania záväzku začatie plynutia novej štvorročnej premlčacej doby. Ustanovenie § 407 ObZ má v zmysle § 263 ods. 1 ObZ kogentný charakter, preto sa strany od neho nemôžu odchyliť ani ho vylúčiť.

15. Odvolací súd zdôrazňuje, že čiastočné plnenie má účinky uznania záväzku len za splnenia zákonnej podmienky, že možno usudzovať, že dlžník plnením uznáva aj zvyšnú časť záväzku. Pre posúdenie splnenia tejto podmienky je potrebné vziať do úvahy konkrétne okolnosti prípadu. Nie je potom rozhodujúce, či dlžník čiastočným plnením zamýšľa spôsobiť uznanie zvyšnej časti záväzku. Usudzovať, že dlžník čiastočným plnením uznáva zvyšnú časť dlhu možno z rôznych písomností, ako je korešpondencia medzi stranami, účtovné doklady, prípadne konkrétne správanie sa dlžníka a pod.. V každom prípade poskytnutie čiastočného plnenia musí byť uskutočnené takým spôsobom, že z konkrétnych okolností prípadu je možné vyvodiť, že dlžník čiastočným plnením uznal aj zvyšnú časť záväzku. Pri čiastočnom plnení je preto namieste obozretnosť dlžníka. Ak nechce svojim čiastočným plnením spôsobiť uznanie aj zvyšnej časti dlhu, treba to výslovne vyhlásiť. V opačnom prípade sa môže stať, že hoci to dlžník nezamýšľal, jeho čiastočné plnenie bude mať následky uznania zvyšnej časti záväzku. Ak dlžník zaplatí časť záväzku, ktoré spôsobí uznanie zvyšku dlhu, nemôže po jeho zaplatení namietat premlčanie dlhu.

16. Odvolací súd má zo spisu preukázané, že žalovaný nikdy nepotvrdil žalobcom deklarovaný a vyfakturovaný rozsah vykonaných prác a namietal, že faktúra nebola vystavená v súlade so zmluvnou dohodou strán. Žalovaný namietal, že zhotoviteľ nevykonal ďalšie dohodnuté práce v rozsahu vyfakturovanom vo faktúre č. 061/08 a žalovaný zaplatil zhotoviteľovi len časť faktúry, ktorú považoval za skutočne dodanú a vykonanú. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že týmto popieracím prejavom sa súd prvej inštancie nedostatočne vysporiadal a odvolaciemu súdu nie je z rozhodnutia zrejmé, ako tento popierací prejav vyhodnotil a či konkrétne okolnosti prípadu sú spôsobilé založiť fikciu uznania dlhu s plynutím novej premlčacej doby. Žalovaný počas konania pred súdom prvej inštancie, ako aj vo vyjadreniach k odvolaniu zdôrazňoval, že z jeho konania nie je možné žiadnym spôsobom vyvodiť, že by uznal aj zvyšnú časť faktúry č. 061/08. Poukázal na to, že žalobca svoje tvrdenia, že by žalovaný uznal aj zvyšok svojho záväzku nepreukázal a takúto skutočnosť žalobca ani nemôže preukázať, nakoľko skutkový stav bol a je taký, že žalovaný zaplatenie zvyšnej časti faktúry č. 061/08 odmietal, pretože žalobca nesplnil riadne svoje záväzky voči žalovanému zo zmluvy o dielo. Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že z judikatúry súdov vyplýva jednoznačne, že čiastočné plnenie nemusí byť uznaním záväzku vždy, nakoľko čiastočné plnenie záväzku musí byť poskytnuté za takých okolností, že možno v konkrétnom prípade usudzovať, že jeho poskytnutím dlžník uznáva aj zvyšok záväzku. Pokiaľ teda dlžník neoznámí veriteľovi svoj nesúhlas s výškou celkovej pohľadávky, nemožno z takejto skutočnosti vyvodiť, že dlžník uznáva aj zvyšok dlhu, resp. záväzku voči veriteľovi (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR číslo 32 Odo 1251/2006 zo dňa 27.09.2007). Odvolací súd súhlasí aj s tým, že ustanovenie § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka neukladá dlžníkovi, či a kedy má prejaviť alebo inak vyjadriť voči veriteľovi svoj nesúhlas s výškou celkovej pohľadávky. Odvolací súd dopĺňa, že

uznanie záväzku musí byť urobené bez výhrad, môže však byť uskutočnené aj opakovane. Tu však platí všeobecné obmedzenie plynutia premlčacej doby (§ 408).

17. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacou námietkou žalobcu, že rozsudok trpí vadou nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov, a je tak nepresvedčivý, a má znaky arbitrárneho súdneho rozhodnutia, v dôsledku čoho bol založený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP (hoci tento dôvod nebol výslovne uvedený žalobcom). Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku žiadnym spôsobom bližšie nerozviezol, prečo rozhodol pri posúdení tohto sporu inak, ako rozhoduje súdna prax a aký výklad uplatňuje právna teória vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka na plynutie premlčacej doby.

18. Odvolací súd vyhodnotil ako opodstatnený aj odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, pretože súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, čo predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený aj v prípade, keď na zistený skutkový stav súd obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval.

19. V podanom odvolaní však žalobca jednoznačne neuviedol, v čom vidí odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, teda, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Príkladom takejto vady môže byť nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť súdu pochybenia vo vykonanom dokazovaní (napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu bez splnenia predpokladu uvedeného v článku 16 ods. 2, alebo vypočutie relevantného svedka bez poučenia o práve odoprieť výpoveď), porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami (pozri § 193) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu (pozri § 194 ods. 2). Odvolací súd konštatuje, že namietané pochybenie z obsahu spisu nezistil.

20. Odvolací súd považuje za potrebné upriamiť pozornosť súdu prvej inštancie na tvrdenia žalovaného, ktorý mal za to, že uzatvorením Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 13.08.2013 došlo k porušeniu zákona a zmluvnej dohody účastníkov Zmluvy o dielo č. XX/2007, v ktorej je v Článku VI, v bode 6.4 obsiahnutá výslovná dohoda zmluvných strán: „6.4 Zmluvné strany sa dohodli, že pohľadávky vzniknuté z tohto zmluvného vzťahu nie je možné postúpiť ani založiť v prospech tretej osoby.“, pričom zákon takéto vylúčenie možnosti postúpenia pohľadávky v ustanovení § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka dovoľuje a ponecháva ho na vôľu zmluvných strán. Žalovaný aj počas konania argumentoval, že nebolo možné platne postúpiť pohľadávku na osobu žalobcu, v danom prípade nenastali právne účinky postúpenia pohľadávky, ktoré zákon spája iba s platným právnym úkonom a podľa názoru žalovaného nie je žalobca v tomto spore aktívne legitimovaný. Súd prvej inštancie sa uvedenou námietkou nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu nezaoberal. Žalovaný zároveň poukázal na to, že na Okresný súd Malacky podal určovaciu žalobu v zmysle § 30 CSP, nakoľko je presvedčený, že zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná. Odvolací súd úradnou činnosťou zistil, že spis bol z Okresného súdu Malacky postúpený dňa 20.11.2019 na Okresný súd Michalovce, ktorý uznesením sp. zn. 18Cb/88/2019 zo dňa 6. júla 2020, právoplatným 07.08.2020 konanie v uvedenej veci zastavil z dôvodu, že žalobca zobral svoju žalobu späť pred prvým pojednávaním vo veci samej.

21. Odvolací súd záverom poukazuje na nevykonateľný výrok o trovách konania, v ktorom súd prvej inštancie len konštatoval 100 %-ný úspech žalovaného v konaní.

Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Náhrada trov konania je nerozlučne spojená so sporovým konaním a vyplýva z jeho povahy, keď strany sporu stoja proti sebe a je namieste, aby strana, ktorá so svojím nárokom zvíťazila, dostala ňou vynaložené trovy nahradené od protistrany. Úspech vo veci, ktorá je predmetom sporu, je teda okolnosťou, ktorá určuje nárok na náhradu trov - porazenej strane tak potom vzniká povinnosť nahradiť trovy konania víťaznej strane. Nárok na náhradu trov konania má strana voči protistrane.

Povinnosť nahradiť trovy konania nezahŕňa všetky trovy, ale iba tie, ktoré boli potrebné na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Keďže rozhodovanie o náhrade trov konania tvorí integrálnu súčasť súdneho konania (bližšie vid' napr. nález ÚS SR, č.k. II. ÚS 735/2014-48 zo dňa 26.03.2015), výrok o nároku na náhradu trov konania obsahuje každé rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, a to aj v prípade, ak by žiadna zo sporových strán na náhradu trov konania nemala právo. Pokiaľ má konečné rozhodnutie formu rozsudku, súd rozhoduje o nároku na náhradu trov konania samostatným výrokom, pričom

rozhodovanie o trovách konania je akcesorické k tzv. hlavnému žalovanému nároku a je ním podmienené (bližšie vid' napr. uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS 293/2020 zo dňa 17.06.2020). Nakoľko základné právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby postup a rozhodnutia všeobecných súdov boli preskúmateľné, aby ich rozhodnutia obsahovali dostatok relevantných dôvodov objasňujúcich výroky a súčasne, aby takého rozhodnutia neboli arbitrárne (bližšie vid' napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 341/2012 zo dňa 17.01.2013), aj rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania je potrebné primerane odôvodniť, a to v kontexte celého rozhodnutia (bližšie vid' napr. nález Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 142/2014-37 zo dňa 19.06.2014).

Odvolací súd zároveň poukazuje na zmätočné odôvodnenie v bodoch 28. a 29. napadnutého rozsudku, keď súd prvej inštancie napriek neúspechu žalobcu uviedol, že žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu trov konania spočívajúcich v trovách konania a trovách právneho zastúpenia, o ktorých súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku vo veci samej a že z týchto dôvodov o trovách konania rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

V prípade, ak súd prvej inštancie v nedostatočnom výroku konštatoval 100 %-ný úspech žalovaného a následne v rozpore s týmto výrokom v odôvodnení uviedol, že žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu trov konania, jedná sa o zmätočné rozhodnutie v tejto časti a takéto rozhodnutie ani nezodpovedá požiadavkám na obsahovú kvalitu odôvodnenia rozsudku (nález Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 142/2014-37 zo dňa 19.06.2014). V ďalšom konaní bude potrebné, aby súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania dostatočne určitým výrokom v súlade so zákonom a zároveň svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd prvej inštancie vec opätovne prejedná v intenciách vyššie uvedeného, odstráni vytýkané nedostatky, dostatočne sa vysporiada s argumentáciou žalobcu aj žalovaného v súvislosti s podanou námietkou premlčania, ako aj námietkou nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu. Úlohou súdu prvej inštancie bude aj prihliadnuť na skutočnosti uvedené v odvolaní a následných vyjadrení strán sporu a rovnako tak sa s nimi vysporiadať vo svojom rozhodnutí. V prípade, že sa súd prvej inštancie aj odchýli od ustálenej judikatúry bude jeho povinnosťou tento odklon náležite odôvodniť. Svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby spĺňalo kritériá zakotvené v § 220 ods. 2 CSP, najmä uvedie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil, jasne a zrozumiteľne dá odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s uplatneným nárokom a úvahy o skutkových a právnych záveroch zrozumiteľne odôvodní.

23. O náhrade trov konania rozhodne podľa § 396 ods. 3 CSP súd prvej inštancie v novom rozhodnutí, s tým, že rozhodne v súlade s ust. § 255, § 262 ods. 1, 2 CSP podľa zásady úspechu v spore a svoje rozhodnutie riadne odôvodní.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných v § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d/, e/ CSP).